باسمه‌تعالی

سوالات آزمون نهایی درس: **تاریخ ۲**	پایه: **یازدهم**	رشته: **ادبیات علوم انسانی**	تاریخ آزمون: **۱۴۰۵/۴/۲۷**
تعداد صفحه: **۲**	مدت آزمون: **۹۰ دقیقه**	ساعت شروع: **۷:۳۰ به وقت تهران**	نام و نام‌خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد **(داخل و صبح خارج از کشور) – تیر و مرداد ۱۴۰۵**			مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir

ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)	نمره
۱	**درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را مشخص کنید.** (هر مورد ۰/۲۵ نمره) الف-جنگ‌های صلیبی به سلسله جنگ‌هایی گفته می‌شود که مسیحیان به دعوت پاپ علیه مسلمانان برپا کردند. ب-مرداویج زیاری فعالیت‌های اجتماعی و سیاسی خود را با شرکت در گروه عیاران منطقهٔ سیستان آغاز کرد. ج-آل‌بویه بیش از یک قرن خلافت امویان را تحت سلطهٔ خود داشت و عزل و نصب خلیفه به میل آنان انجام می‌گرفت.	۰/۷۵
۲	**کدام یک از گزینه‌های سمت چپ با شماره‌های سمت راست ارتباط دارد.** (هر مورد ۰/۲۵ نمره) در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است. ۱-تاریخ عالم آرای عباسی؛ اثر اسکندر بِیگ‌منشی — الف-شاه اسماعیل اول ۲-حبیب‌ُالسیَر؛ تألیف غیاث‌الدین خواندمیر — ب-شاه عباس اول ۳-اَحسن‌التواریخ؛ تألیف حسن بِیگ روملو — ج-شاه صفی — د-شاه تهماسب اول	۰/۷۵
۳	**جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید.** (دو مورد اضافی است.) (هر مورد ۰/۲۵ نمره) (یَرغو- مَظالم- مدرسهٔ مادر شاه- میدانِ نقش جهان) الف-دعاوی حقوقی مغول‌ها در دادگاهی موسوم به ..... حل و فصل می‌شد. ب-یکی از زیباترین و مهم‌ترین مجموعه‌های تاریخی و نماد معماری صفویه، ..... می‌باشد.	۰/۵
۴	**گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید.** (هر مورد ۰/۲۵ نمره) الف-این متن مربوط به کدام یک از خلفای عباسی است؟ «او در آغاز خلافتش با بعضی از قیام‌های علویان و مخالفت طرفداران امین روبه‌رو شد. به منظور کسب حمایت شیعیان، مهار قیام‌های علویان و جلب اعتماد خراسانیان، امام رضا (ع) را به مرو منتقل کرد و مجبور به پذیرش مقام ولایتعهدی نمود.» ۱-هارون‌الرشید ۲-مأمون ۳-متوکّل ۴-ابوالعباس سفّاح ب- منصور عباسی برای تحکیم و تثبیت خلافت خاندان خود کدام شهر را به عنوان پایتخت بنا کرد؟ ۱-دمشق ۲-کوفه ۳-بغداد ۴-مرو	۰/۵
۵	**به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.** (هر مورد ۰/۲۵ نمره) الف-ظهیرالدین بابُر چه سلسله‌ای را در هند تأسیس کرد؟ ب-کدام نهاد اداری دورانِ امپراتوری روم توسط شارلمانی(شارل بزرگ) احیا شد؟	۰/۵
۶	**اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی:** (هر مورد ۱ نمره) الف-حُنَفاء: ب-سیاه‌جامِگان:	۲
۷	**مقایسه پدیده‌های تاریخی:** (هر مورد ۱ نمره) الف-موقعیت «**اقتصادی**» شهرهای مکه و یثرب (مدینه) را قبل از اسلام مقایسه کنید. ب-جنگ‌های جِسر (پُل) و قادسیه را از نظر «**آثار و نتایج**» با هم مقایسه کنید.	۲
۸	**اظهار نظر و قضاوت:** (هر مورد ۱ نمره) الف-به نظر شما، انگیزهٔ اصلی نویسندگان از نوشتن کتاب‌های «**تاریخ محلی**» چیست؟ ب-به نظر شما، چرا شاه عباس اول صفوی اقدام به ایجاد «**سپاه دائمی**» کرد؟	۲

باسمه‌تعالی

سوالات آزمون نهایی درس: **تاریخ ۲**	پایه: **یازدهم**	رشته: **ادبیات علوم انسانی**	تاریخ آزمون: **۱۴۰۵/۴/۲۷**
تعداد صفحه: **۲**	مدت آزمون: **۹۰ دقیقه**	ساعت شروع: **۷:۳۰ به وقت تهران**	نام و نام‌خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد **(داخل و صبح خارج از کشور) – تیر و مرداد ۱۴۰۵**			مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir

ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)	نمره
۹	**توصیف، فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی:** (هر مورد ۰/۵ نمره) **الف-مهم‌ترین «معایب» تاریخ‌نگاری محمدبن جریر طبری و دیگر مورخان سبک «روایی» نویسی چیست؟** **ب-مدارس «نظامیه» عهد سلجوقیان مختص تدریس کدام علوم دینی بود؟** **ج-در زمان شاه سلطان حسین صفوی اختلافات و درگیری‌ها میان کدام مقام‌ها افزایش یافت؟** **د-در قرون وسطا اربابان یا فئودال‌ها دارای چه اختیارات و حقوقی بودند؟** (ذکر یک مورد کافی است.) **هـ-کلیسا در قرون وسطا چه نگرشی نسبت به «تفسیر کتاب مقدس» داشت؟** **و-پاپ چه واکنشی نسبت به اقدامات مارتین لوتر از خود نشان داد؟**	۳
۱۰	**کاربست شواهد و مدارک تاریخی:** (هر مورد ۰/۲۵ نمره) **متن زیر را بخوانید و ترتیب زمانی وقوع رویدادهای نوشته شده را بر روی نمودار خط زمان مشخص کنید.** **«یکی از رویدادهای دوران خلفای نخستین، لشکرکشی به سرزمین‌های مجاور شبه جزیرهٔ عربستان بود. یکی از این سرزمین‌ها، منطقهٔ شام بود که در آن زمان زیر سلطهٔ امپراتوری روم شرقی(بیزانس) قرار داشت. این سرزمین در اواخر خلافت دورهٔ ابوبکر بن ابی‌قُحافه مورد لشکرکشی اعراب مسلمان قرار گرفت و در زمان خلافت عُمَربنِ خطّاب به صلح فتح گردید و مردم شام با پرداخت «جزیه» با مسلمانان صلح نمودند. در ادامهٔ فتوحاتِ مسلمانان، ساکنان مسیحی شهر بیت‌المقدس(ایلیا) اعلام کردند که فقط در حضور خلیفهٔ مسلمین قرارداد صلح و تسلیم شهر را امضا می‌کنند. مسلمانان این شرط را پذیرفتند. اعرابِ مسلمان در ادامه فتوحات، بندر اسکندریه را که یکی از مراکز مهم نیروی دریایی بیزانس بود، فتح نمودند. سپس به فرماندهی عَمروعاص به مصر لشکرکشی کرده و شهرهای آنجا را به صلح و یا جنگ فتح کردند.»** الف-فتح بندر اسکندریه ← با شمارهٔ (.....) ب- فتح مصر ← با شمارهٔ (.....) ج- لشکرکشی به منطقهٔ شام ← با شمارهٔ (.....) د- فتحِ به صلحِ بیت‌المقدس(ایلیا) ← با شمارهٔ (.....) (۱) (۲) (۳) (۴)	۱
	تشریحی: (علل، زمینه‌ها، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)	
۱۱	**چرا رابطهٔ یعقوب لیثِ صفاری با خلیفهٔ عباسی به «خصومت» گرایید؟**	۰/۵
۱۲	**سلطان مسعود غزنوی تحت تأثیر چه عواملی از وضعیت « مردم خراسان» غافل ماند؟** (ذکر یک مورد کافی است.)	۰/۵
۱۳	**عباسیان برای توجیه حقانیت و مشروعیت بخشیدن به خلافت خویش، به چه دلایلی استناد می‌کردند؟**	۱
۱۴	**مهم‌ترین پیامدهای «سیاسی» ظهور حکومت‌های ایرانی در دورهٔ خلافت عباسیان چه بود؟** (ذکر یک مورد کافی است.)	۱
۱۵	**نبرد «مَلازگرد» چه آثار و پیامدهایی به دنبال داشت؟** (ذکر دو مورد کافی است.)	۱
۱۶	**چرا شهر و شهرنشینی در عصر تیموریان برخلاف اوایل دورهٔ مغولان دچار رکود و زوال نشد؟**	۱
۱۷	**هجوم مغولان به ایران در زمینه‌های«علم» و«ادب» چه آثار و نتایجی داشت؟** (ذکر دو مورد کافی است.)	۱
۱۸	**اکتشافات جغرافیایی اروپاییان در عصر رنسانس، چه پیامدهایی برای قارهٔ آمریکا داشت؟** (ذکر دو مورد کافی است.)	۱
	«موفق باشید.»	۲۰

باسمه تعالی

راهنمای نمره‌گذاری آزمون نهایی درس: **تاریخ ۲**	پایه: **یازدهم**	رشته: **ادبیات علوم انسانی**	تاریخ آزمون: **۱۴۰۵/۴/۲۷**
تعداد صفحه: **۳**	مدت آزمون: **۹۰ دقیقه**	ساعت شروع: **۷:۳۰ به وقت تهران**	
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد **(داخل و صبح خارج از کشور) - تیر و مرداد ۱۴۰۵**		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir	

ردیف	راهنمای نمره‌گذاری		نمره
۱	الف) درست	۰/۲۵ درس۱۵ص۱۶۵	۰/۷۵
	ب) نادرست / به جای مرداویج زیاری، **یعقوب لیث صفاری** درست است.	۰/۲۵ درس۹ص۹۰	
	ج) نادرست / به جای امویان، **عباسیان** درست است.	۰/۲۵ درس۹ص۹۳	
۲	شمارهٔ « **۱**» با گزینهٔ « **ب** » شاه عباس اول	۰/۲۵ درس۱۴ص۱۴۹	۰/۷۵
	شمارهٔ « **۲**» با گزینهٔ « **الف**» شاه اسماعیل اول	۰/۲۵ درس۱۴ص۱۴۹	
	شمارهٔ « **۳**» با گزینهٔ « **د**» شاه تهماسب اول	۰/۲۵ درس۱۴ص۱۴۹	
۳	الف) یَرغو	۰/۲۵ درس۱۱ص۱۲۱	۰/۵
	ب) میدانِ نقش جهان	۰/۲۵ درس۱۴ص۱۵۲	
۴	الف) شمارهٔ «**۲**» -مأمون	۰/۲۵ درس۷ص۷۳	۰/۵
	ب) شمارهٔ «**۳**» -بغداد	۰/۲۵ درس۷ص۶۷	
۵	الف) گورکانیان «**یا**» مغولان کبیر(ذکر یک مورد کافی است.)	۰/۲۵ درس۱۱ص۱۱۸	۰/۵
	ب) کومِس«**یا**» کُنت (ذکر یک مورد کافی است.)	۰/۲۵ درس۱۵ص۱۶۳	
۶	الف) ❋معدودی از عرب‌ها بودند که به پیروی از حضرت ابراهیم(ع) ❋، از پرستش بت‌ها امتناع می‌کردند ❋و از گوشت قربانی آنها نمی‌خوردند. **هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.** درس۳ص۲۳		۲
	ب) سپاهیان ابومسلم خراسانی که شامل مسلمانان ایرانی و عربِ ساکن خراسان بودند.آنان پرچم‌های سیاه را که نشانِ عباسیان بود، برافراشتند و علیه امویان قیام کردند. درس۶ص۶۳		
	کلید واژه: (سپاهیان ابومسلم خراسانی- مسلمانان ایرانی و عربِ ساکن خراسان- برافراشته کنندگان پرچم سیاه- قیام کنندگان علیه امویان) **هر مورد کلید واژه ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.**		
۷	الف) **مکه** سر راه یمن به شام قرار داشت و به عنوان مرکز اصلی بازرگانی شبه جزیرهٔ عربستان به شمار می‌رفت و سران قریش از طریق تجارت با شام و دیگر سرزمین‌های اطراف شبه جزیرهٔ عربستان، سود سرشاری کسب می کردند. هم‌چنین، مکیان برخلاف یثربیان با سرزمین‌های دور و نزدیک رابطهٔ تجاری داشتند. درس۳ص۲۲		۲
	کلید واژه: (سر راه تجاری یمن به شام- مرکز اصلی بازرگانی- تجارت سران قریش با شام - تجارت سران قریش با دیگر سرزمین‌ها- کسب سود سرشار- رابطهٔ تجاری مکیان با سایر سرزمین‌ها) **هر مورد کلید واژه ۰/۲۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.**		
	یثرب (مدینه) از نظر اقتصادی، شهر ثروتمندی به شمار نمی‌رفت. اغلب مردم آن شهر به کشاورزی اشتغال داشتند و درآمد و رفاه اقتصادی بالایی نداشتند. هم‌چنین، یثربیان برخلاف مکیان، روابط تجاری گسترده‌ای با قبایل و ساکنان دیگر شهرها و مناطق عربستان و کشورهای همسایه نداشتند. درس۴ص۳۱		
	کلید واژه: (شهر ثروتمند نبودن- اشتغال به کشاورزی داشتن-درآمد اقتصادی بالایی نداشتن-روابط تجاری با دیگر قبایل نداشتن-روابط تجاری با دیگر شهرها نداشتن- روابط تجاری با دیگر کشورها نداشتن) **هر مورد کلید واژه ۰/۲۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.**		
	ب) **جِسر (پُل):** جنگ بین اعرابِ مسلمان با ایران عصر ساسانی بود که در آن نبرد سپاه ایران با شکست مسلمانان، بیشتر متصرفات آنان را پس گرفت. خلیفهٔ دوم بعد از آن، جنگاوران تازه نفسی را که از انگیزهٔ معنوی و مادی بالایی برای جنگیدن برخوردار بودند، روانه ایران کرد.		
	کلید واژه: (جنگ بین اعراب مسلمان با ایران(ساسانیان)-پیروزی ایرانیان(ساسانیان) بر اعراب- پس گرفتن متصرفات توسط ایرانیان- اعزام نیروی تازه نفس به جبههٔ ایران) **ذکر یک مورد ۰/۵**		
	قادسیه: اعراب مسلمان، سپاه ایرانِ ساسانی را به سختی شکست دادند و تیسفون پایتخت ساسانیان پس از مدتی محاصره، تسخیر شد.**۰/۵ کلید واژه:** (شکست سپاه ایران (ساسانیان)- تسخیر شهر تیسفون- محاصره و تسخیر پایتخت ساسانیان) **ذکر یک مورد ۰/۵** درس۸صص۸۲-۸۱		

باسمه تعالی

راهنمای نمره‌گذاری آزمون نهایی درس: **تاریخ ۲**	پایه: **یازدهم**	رشته: **ادبیات علوم انسانی**	تاریخ آزمون: **۱۴۰۵/۴/۲۷**
مدت آزمون: **۹۰ دقیقه**		ساعت شروع: **۷:۳۰ به وقت تهران**	تعداد صفحه: **۳**
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد **(داخل و صبح خارج از کشور) - تیر و مرداد ۱۴۰۵**		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir	

ردیف	راهنمای نمره‌گذاری	نمره
۸	**الف) ثبت و ضبط رویدادهای تاریخی، بیان ویژگی‌های جغرافیایی و اقتصادی و نگارش زندگی‌نامهٔ مفاخر و مشاهیر محلی بوده است.** **کلید واژه:** (ثبت و ضبط رویدادهای تاریخی- بیان ویژگی‌های جغرافیایی- بیان ویژگی‌های اقتصادی- نگارش زندگی‌نامهٔ مفاخر محلی- نگارش زندگی‌نامهٔ مشاهیرمحلی) **هر مورد کلید واژه ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.** درس۱ص۵ **ب)*شاه عباس اول به منظور تقویت قدرت سیاسی و نظامی دولت مرکزی* و کاهش توان سیاسی و نظامی امیران و ایلات قزلباش*سپاه دائمی و حرفه‌ای ایجاد کرد که کاملاً مطیع و وفادار به او بودند.** **هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.** درس۱۳ص۱۳۹	۲
۹	**الف) نویسندگان هیچ نقد و نظری دربارهٔ درستی و نادرستی خبر ارائه نمی‌دهند. ۰/۵** درس۲ص۱۷ **توجه:** اشاره به «مورخان در این نوع سبک تاریخ نگاری، هیچ گونه دخل و تصرفی در بیان روایت‌ها ندارند.) هم نمره می‌گیرد. **ب)این مدارس اختصاص به تدریس فقه شافعی و دانش‌های وابسته به آن داشت.** (ذکر یک مورد کافی است.) درس۱۰ص۱۱۱ **توجه:** اگر دانش آموز به **فقه** یا **مذهب شافعی** یا **مطالب مذهبی(دینی)**، همچنین، **علوم وابسته به آن** هم اشاره کرده باشد، نمره تعلق می‌گیرد. **ج)مقام‌های کشوری «یا» (اهل قلم) ۰/۲۵ – مقام‌های لشکری «یا» (اهل شمشیر) ۰/۲۵** درس۱۳ص۱۴۲ **د) *کلیهٔ حقوقی را که خاص شاهان بود، تصاحب کردند. *از زیردستان خود مالیات می‌گرفتند. *به قضاوت می‌پرداختند. *بعضاً حکم اعدام صادر می‌کردند. *حق اعلان جنگ و صلح داشتند. *پرچم و لوای مخصوص به خود داشتند.** **هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است.** درس۱۵ص۱۶۴ **هـ) *آن را حق انحصاری خود می‌شمردند. *اجازه نمی‌دادند که این کتاب جز به زبان لاتین به زبان‌های دیگری ترجمه و منتشر شود. هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است.** درس۱۵ص۱۶۹ **و) پاپ با تکفیر لوتر ۰/۵ «یا» از امپراتور مقدس روم خواست تا او را سرکوب کند.۰/۵** درس۱۶ص۱۸۵	۳
۱۰	**الف)** فتح بندر اسکندریه با شمارهٔ **(۳)** **۰/۲۵** **ب)** فتح مصر با شمارهٔ **(۴)** **۰/۲۵** **ج)** لشکرکشی به منطقهٔ شام با شمارهٔ **(۱)** **۰/۲۵** **د)** فتحِ به صلحِ بیت‌المقدس(ایلیا) با شمارهٔ **(۲)** **۰/۲۵** درس۵ص۵۱-۴۸	۱
۱۱	*** یعقوب لیث بدون فرمان و بی‌اجازهٔ خلیفه به قدرت رسید،* پس از حملهٔ یعقوب به نیشابور و از میان برداشتن حکومت طاهریان *و سپس لشکرکشی ناموفق امیر صفاری به بغداد.** **هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است.** درس۹ص۹۲	۰/۵
۱۲	***درگیری‌های داخلی * سرگرم شدن به لشکرکشی به هند.** **هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است.** درس۱۰ص۱۰۲	۰/۵
۱۳	***بر خویشاوندی و پیوندی که از طریق عباس بن عبدالمطلب با پیامبر(ص) داشتند، تأکید می‌کردند. ۰/۵** ***آنان خود را مصداق اهل‌بیت و شایستهٔ جانشینی رسول خدا می‌دانستند. ۰/۵** درس۷ص۶۶ **توجه:** تأکید بر خویشاوندی عباسیان با پیامبر(ص) و شایسته دانستن خود برای جانشینی، نمره کامل تعلق می‌گیرد.	۱
۱۴	***باعث کاهش و زوال تدریجی ۰/۵ «یا» سلطهٔ سیاسی- نظامی خلفای عباسی بر ایران بود.۰/۵ *هم‌چنین، پس از آنکه ادارهٔ امور مناطق مختلف کشور در اختیار کارگزاران ایرانی قرار گرفت، به مرور آرامش نسبی بر جامعه حکم‌فرما شد و از شدت آشوب‌ها و جنبش‌های سیاسی، اجتماعی و مذهبی کاسته شد. *البته در مواردی حکومت‌ها و امیران ایرانی، با هم رقابت و ستیز داشتند.** **کلید واژه: برای بخش دوم** (ادارهٔ حکومت در اختیار کارگزاران ایرانی بودن- برقراری آرامش نسبی- کاهش آشوب و جنبش‌های سیاسی- کاهش آشوب و جنبش‌های اجتماعی- کاهش آشوب و جنبش‌های مذهبی) **هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است.** درس۹ص۹۴	۱
	صفحهٔ ۲ از ۳	

باسمه تعالی

راهنمای نمره‌گذاری آزمون نهایی درس: **تاریخ ۲**	پایه: **یازدهم**	رشته: **ادبیات علوم انسانی**	تاریخ آزمون: **۱۴۰۵/۴/۲۷**
مدت آزمون: **۹۰ دقیقه**		ساعت شروع: **۷:۳۰ به وقت تهران**	تعداد صفحه: **۳**
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد **(داخل و صبح خارج از کشور) - تیر و مرداد ۱۴۰۵**		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir	

ردیف	راهنمای نمره‌گذاری	نمره
۱۵	❋سلجوقیان در این نبرد سپاهیان امپراتوری روم شرقی را شکست دادند. ❋امپراتور روم را اسیر کردند ❋و آسیای صغیر را به متصرّفات خود افزودند.❋ موجب مهاجرت قبایل و طوایف تُرک به آسیای صغیر❋ و تغییر وضعیت سیاسی و فرهنگی آن منطقه شدند. **هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.** درس ۱۰ص۱۰۳	۱
۱۶	❋تیمور به شهرسازی علاقه‌مند بود، ❋او هنرمندان و صنعت‌گران شهرهایی را که فتح می‌کرد به سمرقند، پایتخت خود می‌فرستاد ❋تا در آبادانی و زیبایی آن شهر بکوشند. **هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.** درس ۱۱ص۱۱۹	۱
۱۷	❋قتل «**یا**» مهاجرت اندیشمندان، ❋قتل «**یا**» مهاجرت عالمان، ❋تخریب «**یا**» تعطیلی مدارس، (مراکز علمی و آموزشی) ❋تخریب «**یا**» تعطیلی کتابخانه‌ها، ❋تخریب «**یا**» تعطیلی مساجد. **هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.** درس ۱۲ص۱۳۱	۱
۱۸	❋باعث مهاجرت اروپاییان به قارهٔ آمریکا گردید. ❋ثروت(طلا و نقره) بومیان آمریکا توسط اروپاییان غارت شد. ❋جمعیت زیادی از مردم بومی مستعمرات به ویژه در قارهٔ آمریکا سرکوب شدید شدند. ❋جمعیت زیادی از مردم بومی آمریکا بر اثر انتشار بیماری‌های مرگبار از بین رفتند. ❋اروپاییان تمدن‌های بومی و نهادهای کهن آن قاره را نابود کردند. ❋ اروپاییان دین و زبان و فرهنگ خود را به جای آن (فرهنگ بومیان) نشاندند. ❋ اروپاییان بردگان آفریقا را به عنوان نیروی کار مجانی و ارزان به قارهٔ آمریکا بردند. ❋ اروپاییان از فروش بردگان آفریقایی در قارهٔ آمریکا، سود هنگفت کسب کردند.❋اروپاییان تجارت برده در قارهٔ آمریکا را در انحصار خود گرفتند. **هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.** درس ۱۶ص۱۸۳	۱
	«موفق باشید.»	**جمع نمره ۲۰**
	صفحهٔ ۳ از ۳	